

Dosarul nr. 3ra-683/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

1 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Iurie Grecu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurie Grecu împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Dumitru Gîdei, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu și Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, cu privire la constatarea nulității răspunsului, constatarea îngrădirii accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului moral cauzat,

împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 11 martie 2020, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Dumitru Gîdei, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu și Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, cu privire la constatarea nulității răspunsului, constatarea îngrădirii accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 28 februarie 2020, s-a adresat cu cererea înregistrată cu nr. 41 către consilierul local al satului Ciuciulea raionul Glodeni Dumitru Gîdei, prin care a solicitat să fie informat câți lei publici din bugetul local al Primăriei satului Ciuciulea raionul Glodeni s-au cheltuit pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Oficiul poștal al satului Ciuciulea până la grădinița nr. 1 din sat.

A menționat că la informația solicitată a recepționat la 4 martie 2020 răspunsul nr. 115 a consilierului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni–Dumitru Gîdei și secretarului interimar al Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni–Vera

Boghiu, cu care însă nu este de acord, deoarece în acesta nu se regăsec informațiile solicitate.

Cât privește prejudiciul moral, Iurie Grecu a specificat că prin acțiunile și inacțiunile pârâților i s-a îngădit dreptul la informațiile de interes public solicitate, astfel cauzându-i suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onorea și demnitatea în calitate de cetățean al Republicii Moldova, care trebuie să beneficieze de drepturile garantate de Constituție și alte Legi.

În drept, și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza dispozițiilor art. 1 alin. (3), 45, 34 alin. (1) din Constituție, art. 2 lit. b), art. 5 alin. (2) lit. b), c), art. 10 alin. (3), 11 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, art. 20 alin. (1) din Legea privind statutul alesului local, art. 8 alin. (1) din Codul de conduită a funcționarului public, art. 6 lit. b) din Legea privind transparența procesului decizional, art. 18 din Codul administrativ.

Reclamantul a solicitat constatarea nulității răspunsului nr. 115 din 4 martie 2020, constatarea îngădirii accesului la informație, sancționarea pârâților în temeiul prevederilor art. 24 din Legea privind accesul la informație și repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 3 000 de lei.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Iurie Grecu.

La 10 noiembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Iurie Grecu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, iar la 11 noiembrie 2020, a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost casată integral hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central și s-a emis o nouă decizie prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă de către Iurie Grecu.

La data de 13 mai 2021, Iurie Grecu a depus recurs și motivarea recursului împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior invocate, recurentul a menționat că instanța de apel la adoptarea soluției nu s-a expus asupra tuturor motivelor specificate în apel privind netemeinicia hotărârii instanței de fond. Totodată, declarând acțiunea inadmisibilă, instanța de apel i-a încălcat dreptul la un proces echitabil, iar drept urmare, actul judecătoresc nu corespunde normelor de procedură civilă.

În opinia recurentului cele menționate denotă faptul că poziția sa ca parte implicată în proces nu a fost auzită, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art. 6 CEDO.

Iurie Grecu a menționat că, analizând starea de fapt și de drept stabilită la examinarea apelului și raportând-o la normele de drept aplicabile speței, precum și la jurisprudența CEDO, a constatat că instanța de apel nu a cuprins întregul spectru de măsuri procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cauzei, efectuând verificarea selectivă, superficială și incompletă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 16 martie 2021, dispozitivul deciziei fiind comunicat recurentului la 30 martie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele cauzei (f.d.106).

Totodată, decizia motivată din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost notificată lui Iurie Grecu la data de 20 aprilie 2021, fapt confirmat prin aviz de recepție/livrare (f.d.110).

Relevant la acest segment este de menționat că prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie – 30 mai 2021.

Prin prisma pct. 1 din Dispoziția nr. 3 din data de 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021.

La 28 aprilie 2021, Curtea Constituțională a adoptat hotărârea pentru controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021, prin care a declarat neconstituțională Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul depus la data de 13 mai 2021 de către Iurie Grecu, este în termen.

Prin încheierea din 4 august 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de către Iurie Grecu a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând argumentele invocate în recurs pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În corespundere cu prevederile art. 248 alin. (1), lit. d) din Codul administrativ,

examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în conformitate cu art. 22 și art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În temeiul art. 194 din Codul administrativ, (1) în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. (2) În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Recapitulând esența litigiului în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțe și confirmată de părți.

Astfel, probatoriul acumulat în materialele dosarului atestă că la 28 februarie 2020 Iurie Grecu s-a adresat către consilierul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni Dumitru Gîdei cu cererea nr.41, prin care a solicitat să fie informat câți bani publici din bugetul local al Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni s-au cheltuit pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Oficiul poștal al satului Ciuciulea până la grădinița nr. 1 din sat (f.d.6).

Prin răspunsul nr. 115 din 4 martie 2020 a consilierului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni Dumitru Gîdei, contrasemnat de secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu, lui Iurie Grecu i s-a acordat un termen de 5 zile calendaristice pentru înlăturarea neajunsului și motivarea în scris a obiectului cererii, înregistrată cu nr. 41 (f.d.7).

Nefiind de acord cu răspunsul recepționat, Iurie Grecu s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, prin care a solicitat constatarea nulității răspunsului nr.115 din 04 martie 2020, constatarea recunoașterii dreptului vătămat privind accesul la informație, sancționarea pârâților potrivit prevederilor art.24 din Legea privind accesul a informație, repararea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Iurie Grecu.

Instanța de fond în temeiul Codului administrativ și al Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație a concluzionat că autoritatea pârâtă l-a informat pe Iurie Grecu despre necesitatea prezentării motivării obiectului acesteia, iar Iurie Grecu în termenul acordat de autoritatea pârâtă nu a înlăturat neajunsurile.

Judecătoria Drochia a stabilit că petiția în cadrul unei proceduri prealabile a fost examinată în termen, pârâții respectând cadrul legal în raport cu termenul și complexitatea examinării petiției înaintate de către petiționar, au adus la cunoștința

destinatarii răspunsul oficial, cu solicitarea concretizărilor legale.

Prin urmare, instanța de fond a constatat caracterul deplin al răspunsului oferit de către pârâți la cererea adresată de către petiționar reieșind din conținutul solicitării, în termenul stabilit de lege, cu asigurarea restabilirii drepturilor lezate și recuperarea prejudiciului cauzat.

Contrar prevederilor art.15 alin. (2) al Legii privind accesul la informație, fondul nu a reținut existența probelor care să ateste calitatea pârâților Dumitru Gîdei și Vera Boghiu ca responsabili de furnizarea informațiilor, adresarea reclamantului fiind înregistrată în registrul de evidență a corespondenței Primăriei respective.

Totodată, instanța de fond a conchis în privința netemeinicei pretenției privind repararea prejudiciului moral în sumă de 3 000 de lei, deoarece instanța a fost în imposibilitate de a aprecia legătura cauzală între faptul nefurnizării informației solicitate, a daunelor, mărimea suferințelor psihice cauzate reclamantului și solicitarea evaluării lor în echivalent bănesc.

La 10 noiembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Iurie Grecu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, iar la 11 noiembrie 2020, a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost casată integral hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a emis o nouă decizie prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă de către Iurie Grecu.

Instanța de apel a menționat că acțiunea îndreptată împotriva consilierului local Dumitru Gîdei și secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu este inadmisibilă, deoarece persoanele respective în temeiul art. 5, 7, 8, 17, 20, art. 189, alin. (1)-(3) din Codul administrativ nu întrunesc calitatea de autoritate publică, respectiv acțiunea în contencios administrativ nu poate fi înaintată împotriva acestora.

Referitor la acțiunea îndreptată împotriva Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni privind anularea răspunsului, recunoașterea dreptului vătămat de acces la informații și sancționarea pârâților, instanța de apel a menționat că Iurie Grecu nu a formulat nici o petiție, în sensul Codului administrativ, în adresa Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, constatând că autoritatea publică nu a desfășurat nici o activitate administrativă în sensul art. 5 din Codul administrativ, prin urmare apelantul/reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă a Consiliului local satului Ciuciulea, raionul Glodeni a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Finalmente, instanța de apel a concluzionat că și pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral este inadmisibilă, or, Iurie Grecu în prealabil nu a înaintat această pretenție autorității pârâte.

În speță, ambele instanțe au constatat că Iurie Grecu a solicitat o informație și că aplicabilă speței este Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

Totodată, instanțele au confundat dreptul cetățeanului la acces la informație, stabilit în Legea specială nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, cu dreptul cetățeanului la petiționare, care este reglementat de Codul administrativ.

În sensul art. 10 din Legea specială nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin

reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Din sensul legii rezultă că solicitantul nu trebuie să-și justifice, în niciun fel, cererea. Informațiile de interes public pot fi solicitate și numai din „simpla curiozitate”, întrucât accesul la astfel de informații este liber, ceea ce presupune că ele se află la dispoziția tuturor.

Totodată, instanța de recurs notează că solicitantul de informații va oferi, în cadrul cererii scrise, detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate. Această obligație nu include necesitatea specificării titlului și/sau numărului de identificare al documentului, în care este inserată informația respectivă. Astfel, este ilegal refuzul de înregistrare a cererii sau de furnizare a informației după înregistrarea cererii motivat pe neindicarea în cerere a elementelor menționate. Suficiența și concludența detaliilor oferite de către solicitant trebuie să permită furnizorului informației posibilitatea de a identifica ca acționînd cu diligență, informația solicitată. Insuficiența și neconcludența detaliilor indicate în cerere nu poate constitui un motiv de refuz în înregistrarea cererii, dar poate constitui un temei de refuz în furnizarea informației, deoarece informația este nedeterminabilă.

Din speță rezultă că Iurie Grecu, prin cererea depusă a solicitat o informație de interes public privind utilizarea banilor publici din bugetul local al Primăriei satului Ciuciulea raionul Glodeni pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Oficiul poștal al satului Ciuciulea până la grădinița nr. 1 din sat.

Informație de interes public este acea informație, care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul, forma sau de modul de exprimare a informației. Orice informații care se referă la/sau rezultă din activitățile unei instituții sau autorități publice, ori ale unei regii autonome, care utilizează bani publici în sensul Legii, constituie informație oficială, care urmează a fi furnizată solicitanților.

La caz, cererea privind accesul la informații depusă de către Iurie Grecu a fost adresată către un consilier local și anume Dumitru Gîdei.

În conformitate cu art.3 din Legea privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 02 februarie 2000, în unitatea administrativ-teritorială respectivă, alesul local este persoană oficială, el fiind reprezentantul autorității deliberative sau executive din administrația publică locală. În exercitarea mandatului, alesul local este în serviciul colectivității respective.

Conform art. 20 din Legea nr. 768-XIV din 02 februarie 2000, alesul local examinează, în modul stabilit de legislație, petițiile care îi sunt adresate, ia măsuri pentru soluționarea lor, primește în audiență cetățeni și conducătorii persoanelor juridice. Alesul local primește în audiență cetățenii în sediul autorității administrației publice locale. Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea normală a audienței revine secretarului consiliului local.

Astfel, cererea cu privire la acces la informație a fost adresată unui exponent al puterii locale, motiv pentru care cererea lui Iurie Grecu a fost înregistrată în Registrul Primăriei s. Ciuciulea, r-nul Glodeni, fiindu-i atribuit număr de intrare 41 (f.d. 6).

La cererea depusă de către Iurie Grecu a urmat răspunsul nr.115 din 4 martie 2020, semnat de consilierul local Dumitru Gîdei și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu, prin care i s-a solicitat lui Iurie Grecu să-și justifice cererea privind accesul la informații. (f.d.7)

Deci, răspunsul nr.115 din 4 martie 2020, este semnat de doi exponenți ai autorității publice locale și anume de consilierul local Dumitru Gîdei și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu.

Conform art. 37, alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din data de 28 decembrie 2006 secretarul consiliului local este și secretar al satului (comunei), orașului (municipiului).

Atribuțiile de serviciu ale secretarului sunt indicate la art. 39, alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din data de 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală. Astfel, secretarul îndeplinește, sub autoritatea primarului mai multe atribuții, printre care: - participă la ședințele consiliului local;

- avizează proiectele de decizii ale consiliului local și contrasemnează deciziile;
- asigură buna funcționare a primăriei;
- asigură efectuarea lucrărilor de secretariat;
- pregătește materialele pe marginea problemelor supuse dezbaterii în consiliul local;
- comunică și remite, în termen de 5 zile, dacă legea nu prevede altfel, autorităților și persoanelor interesate actele emise de consiliul local sau de primar;
- asigură consultarea publică a proiectelor de decizii ale consiliului local și de dispoziții normative ale primarului, informarea publicului referitor la deciziile adoptate și la dispozițiile emise;
- primește, distribuie și întreține corespondența;
- eliberează extrase sau copii de pe orice act din arhiva consiliului local, în afara celor care conțin informații secrete, stabilite potrivit legii, precum și extrase și copii de pe actele de stare civilă;
- păstrează și aplică, după caz, sigiliul;
- acordă ajutor consilierilor și comisiilor consiliului local;
- administrează sediul primăriei și bunurile ei;
- eliberează certificate de proprietate privată ce confirmă dreptul de proprietate asupra cotelor-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole, în baza anexelor la procesul-verbal al comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderilor agricole, conform modelului aprobat de Ministerul Economiei și Infrastructurii;
- legalizează semnăturile de pe documente, legalizează copiile de pe documente și ale extraselor din ele.

Fiindcă răspunsul nr.115 din 4 martie 2020, este semnat de doi exponenți ai autorității publice locale și anume de consilierul local Dumitru Gîdei și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu, în plus pe documentul semnat de acești doi reprezentanți ai autorității publice locale a fost aplicat sigiliul Consiliului sătesc Ciuciulea, se poate concluziona că acest răspuns emană de la autoritatea publică

Consiliul local satul Ciuciulea, care și-a asumat obligația de a examina cererea lui Iurie Grecu.

Articolul 15, alin. (1)- (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, stipulează că cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare. Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor.

Potrivit art. 189, alin. (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere. Anume pe acest motiv a fost înaintată prezenta acțiune în instanța de judecată.

În concluzie instanța de recurs menționează că nici una din prevederile legale enunțate nu condiționează inadmisibilitatea acțiunii depuse de către Iurie Grecu și sînt eronate argumentele instanței de apel precum că Consiliul local s. Ciuciulea, r-nul Glodeni nu a desfășurat activitate administrativă în sensul art. 5 din Codul administrativ, or, această activitate în numele Consiliului local s. Ciuciulea, r-nul Glodeni a fost efectuată de către consilierul local Dumitru Gîdei și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu.

În ceea ce ține de aplicarea art. 24 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, Curtea Supremă de Justiție la caz, nu poate satisface pretenția de a decide aplicarea unor sancțiuni.

În schimb, Curtea de Apel Bălți, în urma reexaminării prezentei cauze, pornind de la aplicarea Legii nominalizate, urmează să determine suveran dacă autoritatea publică poate fi sancționată în temeiul legii.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanța de recurs reține că Curtea de Apel Bălți acest capăt de cerere l-a declarat inadmisibil prin prisma art.10, art.60, alin.(3), art. 207, alin.2 lit. f) din Codul administrativ, motivând că reclamantul nu a satisfăcut imperativul procedurii prealabile, stabilit de legea generală.

Aici instanța de recurs ține să menționeze principiul fundamental specialia generalibus derogant, altfel spus dacă atât legea generală cât și legea specială reglementează o materie, legea specială este aplicabilă.

La speță, acțiunea în contencios administrativ cu privire la accesul la informație se aplică legea materială specială – Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000.

Conform art. 21 al Legii enunțate, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă. Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la:

- a) refuzul neîntemeiat de a primi și înregistra cererea;
- b) refuzul de a asigura accesul liber și necondiționat la registrele publice aflate la dispoziția furnizorului de informații;
- c) încălcarea termenelor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație;
- d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informațiilor solicitate;
- e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate;

f) atribuirea neîntemeiată a informației la categoria informațiilor care conțin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informații oficiale cu accesibilitate limitată; g) secretizarea neîntemeiată a unor informații;

h) stabilirea plății și mărimii acesteia pentru informațiile furnizate;

i) cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații.

Din interpretarea teleologică a Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, instanța de recurs reține că scopul urmărit de legiuitor prin prezenta Lege este eficientizarea procesului de informare, afirmat în art. 2, lit. a) din Legea nominalizată, dar de asemenea înlăturarea rapidă și eficace a încălcării dreptului la informație, care include și repararea prejudiciului.

Astfel, precum procedura prealabilă îngreunează și complică procedura administrativă, instanța de recurs a conchis că legea prevede implicit exercitarea prezentului drept și revendicarea reparării prejudiciului fără procedură prealabilă, altfel spus cu o acțiune adresată direct în instanța de judecată.

De asemenea, instanța de recurs reiterează prevederile art. 23, alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, potrivit cărora acțiunea ce privește constatarea încălcării dreptului de acces la informație, care include și cauzarea unor prejudicii, se face direct în instanța de contencios administrativ.

Pornind de la normele sus-citate, Curtea a estimat că pretenția prin care s-a solicitat repararea prejudiciului este accesorie acțiunii prin care se constată încălcarea dreptului de acces la informație și obligarea autorității de a furniza informația. Aplicând teoria accesoriului, *accessorium sequitur principale*, instanța de recurs a constatat că acțiunea, prin care s-a solicitat repararea prejudiciului se supune aceluiași regim juridic ca și acțiunea de constatare a încălcării dreptului de acces la informație, adică nu se supune procedurii prealabile.

În concluzie, instanța de recurs consideră că refuzul Curții de Apel Bălți de a se pronunța pe fondul acestei pretenții din motiv că procedura prealabilă nu a fost respectată este absolut eronată, or, procedura prealabilă nu este impusă de Legea specială nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

Astfel, Curtea de Apel Bălți, declarând inadmisibilă acțiunea, a adus atingere dreptului lui Iurie Grecu la un proces echitabil, consfințit în articolul 6 § 1 din Convenție. Or, principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a-l utiliza în formele și în modalitățile prevăzute de lege.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit în jurisprudența sa constantă că art. 6 § 1 garantează fiecărei persoane dreptul ca o instanță să se pronunțe cu privire la orice încălcare a drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Limitările impuse de legislația națională nu pot restrânge accesul liber pentru un justițiabil astfel încât dreptul său la o instanță să fie afectat în însăși substanța sa (cauza Faimblat v. România, hotărârea din 13 ianuarie 2009).

Dat fiind faptul că instanța de apel neîntemeiat a constatat inadmisibilitatea acțiunii depuse de Iurie Grecu și nu a judecat cauza în fond, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea

cauzei instanței de apel, pentru o nouă judecare în ordine de apel, în alt complet de judecată, ori lichidarea încălcărilor admise de către instanța de apel nu este posibilă în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

În conformitate cu art. 247, art. 248, alin. (1), lit. d) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către Iurie Grecu.

Se casează decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de către Iurie Grecu împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Dumitru Gîdei, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu și Consiliului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni, cu privire la constatarea nulității răspunsului, constatarea îngrădirii accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului moral cauzat, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Victor Burduh

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu